

Vår dato 19.01.10
Deres dato 06.11.09
Vår referanse DM 250849
Deres referanse 200905396-BAB

Kunnskapsdepartementet
Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring – Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning

Grunnskolelærerutdanningene skal gi fremtidens lærere grunnlag for å formidle nødvendige kunnskaper til elevene slik at de skal kunne fungere godt i et krevende utdannings- og arbeidsliv slik Stortinget, Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og den nasjonale læreplanen Kunnskapsløftet legger til grunn. (Se dokumentasjon)

Rammeplanforskriftens læringsutbytteformuleringer må derfor også gjenspeile denne dimensjonen i grunnskolelærerutdanningene.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) er svært opptatt av at innholdet i de nye lærerutdanningene 1-7 og 5-10 skal kvalifisere studentene for en svært viktig samfunnsoppgave. NHO stiller seg bak målsettingen om en integrert, profesjonsrettet og forskningsbasert utdanning som er attraktiv, innovativ og krevende og som har høy kvalitet.

Norsk lærerutdanning har vært gjenstand for flere strukturelle endringer det siste tiåret. Disse har imidlertid ikke medført ønsket kvalitetsheving, jf. NOKUT-rapporten om allmennlærerutdanningen.

NHO mener det denne gang må utformes en rammeplan som legger grunnlaget for lærerutdanning med høy kvalitet og som forplikter den enkelte institusjon i sterkere grad enn tidligere. Forskriftens læringsutbytteformuleringer må derfor inneholde føringer om **kvalitet, pedagogisk entreprenørskap og samspill arbeids- og samfunnsliv.**

Kommentarer til
§ 1 VIRKEOMRÅDE OG FORMÅL

NHO mener det er av avgjørende betydning at det blir *helhet og sammenheng mellom teori- og praksisstudier og at utdanningene skal kjennetegnes av et nært samspill med profesjonsfeltet og ulike samfunnsaktører*, slik den foreslåtte forskriften for grunnskolelærerutdanningene påpeker.

Fagplanene for pedagogikk og elevkunnskap (Pedel) og praksis må inneholde formuleringer for læringsutbytte som ivaretar denne målsettingen.

NHOs erfaringer gjennom forpliktende partnerskapsavtaler er svært gode for våre medlemsbedrifters samarbeid med skoler og lærerutdanningsinstitusjoner.

Kommentarer til § 2 LÆRINGSUTBYTTE

Under Ferdigheter står følgende felles læringsutbytteformulering for kandidater i begge utdanningsløp:

Kandidaten kan legge til rette for utvikling av kompetanse i entreprenørskap og for at lokalt arbeids- og samfunnsliv involveres i opplæringen

Dette er en svært viktig forskriftsformulering. Fremtidens lærere må ha faglig og metodisk kunnskap om entreprenørskap og samarbeid med arbeids- og samfunnsliv. Dette vil påvirke elevenes motivasjon og gi dem grunnlag for utdannings- og yrkesvalg.

Entreprenørskap i utdanningen er forankret i internasjonale, nasjonale og regionale styringsdokumenter. Regjeringens handlingsplan for entreprenørskap i utdanningen slår fast at entreprenørskap både skal være en opplæringsstrategi og et utdanningsmål. I entreprenørskap inngår blant annet kreativitet, elevaktive arbeidsmåter, bruk av eksterne læringsarenaer og tverrfaglighet.

Kilde: Handlingsplan for Entreprenørskap i utdanningen 2009-2014

Skolens ansvar for elevenes forberedelse til tiden i utdanning og arbeidsliv har tidligere fått for liten oppmerksomhet. En styrking av innsatsen på dette viktige området vil bidra til riktige utdanningsvalg og mindre frafall i videregående opplæring.

NHO er opptatt av hvordan studentene skal få kunnskap om det obligatoriske grunnopplæringsfaget utdanningsvalg. Kompetanse i entreprenørskap og samarbeid med lokalt arbeids- og samfunnsliv vil være nyttig også i denne sammenheng.

Kommentarer til § 3 STRUKTUR FOR DIFFERENSIERT GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING

NHO støtter kravspesifiseringen for de to utdanningene 1-7 og 5-10. Det er viktig at henholdsvis begynneropplæring og styrket fagkompetanse prioriteres.

Under Obligatoriske fag, fagenes og praksisopplæringens omfang vil NHO påpeke de tverrgående perspektivenes naturlige plass i praksisopplæringen. For NHO er entreprenørskap er et viktig eksempel.

NHO har i en årrekke vært involvert i opplegg hvor studenter har gjennomført en kortere periode av sin praksisopplæring alternativt i en bedrift eller organisasjon. Med de gode erfaringene studenter og virksomheter gir tilbakemeldinger om, vil vi påpeke at denne muligheten fortsatt må være der *knyttet til ulike deler av skolens virksomhet*.

Dette perspektivet må kunne ivaretas gjennom praksisskoler med fungerende partnerskapsavtaler med lokalt arbeids- og samfunnsliv.

NHO støtter forskriftens pålegg om at lærerutdanningsinstitusjonene må legge til rette for et internasjonalt semester innenfor grunnskolelærerutdanningen.

Kommentarer til § 5 FRITAKSBESTEMMELSER

Det har i den senere tid kommet flere initiativ for å få personer med spesiell fagkunnskap fra andre yrkesgrupper inn i skolen. Eksempler på dette er ordningen som er under utprøving, Lektor II, og det engelske opplegget Teach First.

Det er viktig å ivareta disse og lignende ordninger når fleksibiliteten i fritaksbestemmelsene skal fastsettes.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon

Svein Oppegaard
Direktør Område Arbeidslivspolitik

Dokumentasjon:

- St. meld. nr. 11 (2008-2009) Innst. S. nr. 185 Læreren – rollen og utdanningen

Komiteen viser til at det er bred enighet om at entreprenørskap i opplæring og utdanning skal være satsingsområde i norsk skole.

*Komiteen mener entreprenørskap skal være et redskap for en mer åpen og nyskapende skole der elevene utvikler kreativitet og pågangsmot. Det handler like mye om en tenkemåte som et tiltak eller en metode. "Oppdragelse" til entreprenørskap krever engasjement ikke bare fra skolens side, men også fra foreldre, nærings- og arbeidsliv, offentlige etater og fra frivillige organisasjoner. Komiteen mener det er viktig at skolene benytter seg av de potensielle samarbeidspartenes innsikt og kompetanse for å bedre kunne styrke de unges deltagelse i utvikling av både skolen og lokalmiljøet. **Da er det også viktig at lærerutdanningen vektlegger entreprenørskap og forbereder studentene på dette.** (Vår utheving)*

<http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2008-2009/inns-200809-185/>

- St. meld. nr. 44 (2008-2009) Utdanningslinja, kap. 2.3.7 Samarbeid skole-arbeidsliv

Entreprenørskap i opplæringen

Nasjonal og internasjonal forskning tyder på at entreprenørskapsopplæring har en positiv effekt på elevenes selvtillit og følelse av mestring, og at det er en læringsstrategi som kan bidra til å gjøre opplæringen mer praksisrettet og virkelighetsnær. Entreprenørskap muliggjør større grad av tilpasset opplæring ved at varierte læringsarenaer og ulike læringsstrategier i større grad enn det som er vanlig, kan tas i bruk. Entreprenørskap kan bidra til en mer praksisnær opplæring i nær kontakt med arbeids- og næringsliv.

Entreprenørskapsopplæring fremmer tverrfaglig arbeid og kan integreres i alle fag.

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2008-2009/stmeld-nr-44-2008-2009-/2.html?id=565241>

- Kunnskapsdepartementet (KD), Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) og Nærings- og handelsdepartementets (NHD) handlingsplan: Entreprenørskap i utdanningen – fra grunnskole til høyere utdanning 2009-2014 – en videreføring av strategien for 2004-2008 Se mulighetene og gjør noe med dem!

Målet med denne planen er å styrke kvaliteten på og omfanget av entreprenørskapsopplæring på alle nivåer og fagområder i utdanningssystemet. Norge skal være ledende internasjonalt innenfor entreprenørskap i utdanningen. (Side 7)

Entreprenørskap i grunnopplæringen er omtalt i læreplanverket for Kunnskapsløftet. I generell del, prinsipper for opplæringen og i læreplaner er entreprenørskap nedfelt både for grunnskole og videregående opplæring. (Side 16)

http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/UH/Rapporter_og_planer/Entreprenorskap_09_nettpdf

- Entreprenørskap ligger som en tverrfaglig dimensjon i læreplanverket for gjeldende læreplan - Kunnskapsløftet.

Tilrettelagt samarbeid med lokalt nærings- og arbeidsliv kan gi elever innsyn i ulike arbeidsprosesser, praktisk arbeidserfaring, kunnskap om arbeidslivet og bidra til arbeidet med entreprenørskap i opplæringen. Innsyn i de endringer som skjer i nærings- og arbeidslivet, kan synliggjøre av aktiv deltagelse i nyskapende aktiviteter og entreprenørskap.

Erfaringer fra lokalt nærings-, og arbeidsliv kan bidra til at elevene får et bedre grunnlag for bevisst valg av utdanning og yrke. I tillegg kan samspillet bidra til at opplæringen blir oppdatert i forhold til behovene i arbeidslivet. Kunnskap om arbeidslivets organisasjoner kan bidra til utvikling av samfunnsengasjement og demokratisk deltagelse. (Fra Prinsipper for opplæringen)

http://www.udir.no/Artikler/_Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/